

Misha Elman Kvartettje

Ez a Mischa Elman-kvartett [Misha Elman (1891--1967) -- ukrainai születésű hegedűművész, 1923-tól élt az Egyesült Államokban. -- A szerk.], aminek Ödön nagybátyám is tagja volt. Nagy sikereket arattak, mindenféle jártak koncertezni. Ez egy nagyon híres együttes volt akkoriban. Edwin a Barcsay Gimnáziumba járt [A Barcsay Gimnázium, mai Madách Imre Gimnázium elődje, volt a főváros első állami gimnáziuma. -- A szerk.], és tizenhét éves volt, amikor be kellett volna vonulnia katonának. Akkor úgy döntött, hogy nem vonul be katonának, hanem elmegy Amerikába. Elment Amerikába, mert az édesanyjának éltek kint rokonai Amerikában. Gondolta, hogy azok majd fognak neki segíteni. De nem volt rá szüksége. Kiment, és pillanatok alatt felfedezték a képességeit. Ödön Edwin Bachmann néven Amerikában igen neves hegedűművész lett. Megismerkedett Arturo Toscaninival, aki rögtön hívta. Edwin Bachmann volt az NBC zenekarának, amelynek Toscanini volt a vezető karmestere, a prímhegedűse. Mikor megindult a zenekar, a nagybátyám már akkor kint volt Amerikában. Toscanini felkérte őt, hogy ketten ítéljék meg, melyik jelentkező zenész az, aki majd a zenekarban szerepelhet. Toscanini koncertmestere volt, az Einstein-kvartettben is játszott, óriási karriert futott be. Nagyon jóban voltak, Toscanini nagyon szerette a nagybátyámat. Előfordult az is, hogy egyszer valami szigetet kapott az amerikai államtól Toscanini, és ott csinált nagy vendégséget. A nagybátyám segített főzni. Egyszer viccesen azt mondta neki Toscanini, hogy 'Tudod, Edwin, ha téged kidobnak a zenekarból, én felveszlek szakácsnak'. Edwin több mindennel is foglalkozott. A hegedülés mellett gyűjtött régi könyveket és nyomtatványokat, amiből egy szép, nagy gyűjteménye volt, amit el is ajándékozott a Dallasi Egyetemnek. Nem tudom, az még létezik-e, de míg ő élt, volt egy Bachmann könyvtár, ahol ezeket tárolták [Az Edwin Bachmann Gyűjtemény (Edwin Bachmann Collection) több mint 600 18. és 19. századi nyomtatott, ill. kéziratos zenei anyagot, első vagy korai kiadású könyvet, levelet stb. tartalmaz (Händel, C. P. E. Bach, Albrechtsberger, Gluck, Mozart, Haydn, Beethoven, Schubert, Weber, Mendelssohn, Chopin, Schumann, Liszt, Wagner, Verdi, Franck, Brahms, Dvořák, Debussy stb.). A gyűjtemény az austin University of Texas egyik, zenei gyűjteményekre szakosodott könyvtárában. - A szerk.]. Akkor bedolgozta magát a képzakmába. Képzakértő lett, ami azt

jelentette, hogy előkelő képüzeteknek dolgozott, galériáknak, és ha azok kerestek valaki számára híres festményt, akkor ő tudta, hogy azt hol lehet megtalálni. Megvette, elvitte, ez egy külön szakmává alakult nála. Azonkívül Toscanini kedvéért megtanult olaszul tökéletesen, és rendszeresen tudósított egy olasz zenei lapot az amerikai zenei életről. 'Ödön minden nyáron egy hónapot Pesten töltött. Mindig elhozta a legújabbán vásárolt könyveit. Dolgozott itt ugyanis egy könyvkötőmester, aki bőrkötéssel látta el őket. Valamit azonban mindig Pesten is vásárolt. Egyszer a Corvin Áruházban vett egy zsák citromszappant! Azt mondta, ez a legjobb a világon...' (Krämer Mária--Krämer Zsuzsa: Az álmok élnek, CET Belvárosi Könyvkiadó, Budapest, 2001). Sokáig nem nősült meg, aztán hatvan-egynéhány éves korában elvett egy nőt, aki Németországból került Amerikába, és akit én nagyon nem szerettem. Összesen egyszer találkoztam a feleségével, Párizsban. Pestre nem jött, mert az neki nem volt elég előkelő. Bécsbe se ment, mert az sem volt neki elég előkelő, úgyhogy egyszer Párizsban találkoztam vele. Nem sikerült megszeretnem. Aztán Edwint elütötte egy autó. Kilencvenhat éves korában halt meg.